

Beleidsplan 2022-2026

1. Doelstelling van de DPV

De Drents Prehistorische Vereniging stelt zich ten doel het bevorderen van de belangstelling voor en kennis van de voor- en vroeghistorische beschavingen (inclusief middeleeuwen en post-middeleeuwen) in het algemeen en die in de provincie Drenthe in het bijzonder. Daarnaast meer speciaal het bevorderen van het onderzoek naar cultuuroverblijfselen in de bodem van de provincie Drenthe en de instandhouding en bewaring van de verkregen cultuuroverblijfselen in het algemeen belang.

2. Inleiding

De Drents Prehistorische Vereniging verwoordt haar beleid in de vorm van een meerjarenplan. In 2022 heeft het bestuur geconstateerd dat het bestaande beleidsplan goeddeels aan de verwachtingen heeft voldaan. De wereld van de archeologie heeft intussen niet stilgestaan en dat is voor het bestuur reden het beleid voor de jaren 2022-2026 op enkele punten aan te passen.

3. Ontwikkelingen

De afgelopen jaren zijn in Drenthe verschillende nieuwe initiatieven ontplooid door verwante instellingen, zoals Hunebedcentrum, OERMuseum Diever en Archeohotspots. Dit heeft geleid tot meer overleg en afstemming van de wederzijdse activiteitenprogramma's en nieuw aanbod voor de leden van de DPV. Deze samenwerking heeft in de afgelopen periode van covidbeperkingen mede bijgedragen aan het gaande houden van het lezingenprogramma van de DPV in digitale vorm. De digitalisering is in deze periode belangrijker geworden en vergt in toenemende mate de aandacht van bestuur en de redacties van De Spieker, de website (www.dpv.nu) en de Nieuwsbrieven. Tezelfdertijd is het onderzoek naar cultuuroverblijfselen in de bodem in hoge mate geprofessionaliseerd en dreigt de afstand tussen professionals en belangstellenden groter te worden. Voor de komende periode zoekt het bestuur naar mogelijkheden om de betrokkenheid van de leden van de vereniging bij het onderzoek naar en behoud van cultuuroverblijfselen van voor- en vroeghistorische beschavingen te vergroten.

4. Ledental

De laatste jaren is het ledental van de DPV gegroeid, in het coronajaar 2021 zelfs met 22 leden. De vereniging telt eind 2021 287 leden, veelal amateurs terwijl daarnaast ook veel professionele archeologen lid zijn. Nieuwe leden melden zich vaak aan na afloop van een DPV-activiteit. Voor studenten hebben wij een zeer voordelig contributietarief. De gemiddelde leeftijd van de leden blijft echter hoog. Het blijft essentieel om door te gaan met bekendheid te geven aan de bezigheden van de DPV, o.a. in de pers en op markten. Daarbij probeert de DPV ook om jeugdiger groepen te bereiken, onder meer door middelbare scholieren enthousiast te maken voor archeologie en prehistorie.

5. Website

Naast ons magazine De Spieker en de jaarlijkse Nieuwe Drentse Volksalmanak (zie onder) hebben we een informatieve website. Op de website hebben we onder andere de Agenda, de Nieuwsrubriek en pagina's met door ons geselecteerde links naar een grote variëteit van archeologische websites, geordend per thema. In het ledendeel van de website staat de "terugkijkpagina" waar livestreams van eerdere lezingen kunnen worden teruggekeken. We streven ernaar dat minstens één lezing ook door niet-leden online kan worden teruggekeken.

Viermaal per jaar ontvangen leden, en ieder die daarom vraagt, per e-mail een Nieuwsbrief. Deze is gratis. Incidenteel verschijnt er een extra Nieuwsbrief als er actueel nieuws is, bijvoorbeeld een opgraving.

Het blijft essentieel om door te gaan met bekendheid te geven aan de bezigheden van de DPV, o.a. in de pers en op markten en daarbij te trachten ook jeugdigen te bereiken. We streven ernaar om zichtbaarder te zijn op de sociale media, in het bijzonder op Facebook.

6. Lezingen

De lezingen van de DPV hebben, net als de excursies een lange traditie. De DPV is één van de weinige, zo niet de enige prehistorische vereniging die over honderd jaar een continu programma biedt. De lezingen van de vereniging worden door 25% van het ledenbestand geregeld bezocht, terwijl eigenlijk altijd ook niet-leden komen. Per lezing zijn er zo dertig tot veertig, soms wel zeventig toehoorders. De lezingen worden breed in de lokale media aangekondigd.

7. Excursies

De DPV organiseert de volgende reizen:

- een jaarlijkse, meerdaagse voorjaarsexcursie;
- een ééndaagse najaars- en een ééndaagse voorjaarsexcursie;
- op ad-hoc-basis gezamenlijk museum- of opgravingsbezoek.

De meerdaagse voorjaarsexcursies naar archeologisch rijke regio's in de omgeving van Nederland zijn al vele jaren een groot succes. Zij zullen na de tijdelijke opschorting als gevolg van reisbeperkingen in 2020 en 2021 met enthousiasme weer worden hervat in 2022 en volgende jaren. Hoofddoel van een reis is een archeologisch thema maar daarnaast is er aandacht voor geologie, natuur en cultuur. Het inschrijfgeld van de deelnemers dient kostendekkend te zijn. Het streven is om langere (en dus duurdere) reizen af te wisselen met goedkopere korte reizen, minder ver van huis. De reizen vormen een bindende factor binnen de DPV met een vaste kern van deelnemers en dat zijn niet alleen DPV-leden. Niet zelden zijn uit introducé(e)'s nieuwe leden voortgekomen. Van de reis worden zowel het programma als het verslag opgenomen in De Spieker; in de herfst vindt een reünie van de meerdaagse excursie plaats.

De ééndaagse voor- en najaarsexcursies hebben een regionale bestemming, te splitsen in bus- en wandelexcursies. Doel van de busexcursie is doorgaans een museum- en een veldbezoek in de betreffende regio. Een wandelexcursie wordt meestal per eigen vervoer bezocht, met een gids die de rondleiding door het gebied verzorgt. Hierbij kan naast de archeologie aandacht aan historie, heemkunde, geologie, flora en fauna besteed worden.

Ook bij de ééndaagse excursies zijn introduc e)s toegestaan. De ééndaagse excursies trekken altijd ruim voldoende belangstelling en verandering van beleid lijkt niet nodig. De groeps grootte is beperkt door de vervoerscapaciteit van de autobus, de capaciteit van horecagelegenheden en de capaciteit van de te bezoeken bestemmingen, musea en sites. Leden hebben tot op zekere hoogte voorrang.

8 Actieve archeologie

In de DPV wordt op verschillende manieren gewerkt aan het actief doen van prehistorisch onderzoek. Inzet van DPV-leden bij de archeologische praktijk wordt waar mogelijk door de vereniging gestimuleerd.

De Werkgroep Amateurarcheologie

De werkgroep brengt amateurarcheologen bij elkaar die in Drenthe en omgeving in het veld actief zijn en/of een collectie steentijdartefacten hebben. De deelnemers zijn niet noodzakelijkerwijs lid van de DPV. Door het bieden van een platform voor de veelal individueel opererende personen vindt uitwisseling van kennis en ervaring plaats; zowel tussen de leden onderling als tussen amateurs en de wetenschap. Naast de DPV faciliteert ook het Drents Museum de werkgroep. Jaarlijks worden in de wintermaanden drie avonden georganiseerd met lezingen die voor amateurarcheologen interessant zijn. Daarbij is er voldoende tijd ingeruimd om vondsten te (laten) zien en te (laten) determineren. Leden van de werkgroep determineren vondsten van derden, binnen en buiten de DPV. Een activiteit die al jaren loopt is het determineren en administreren van steentijdcollecties van amateurarcheologen die in het Archeologisch depot in Nuis zijn ondergebracht. Samenwerking met het Hunebedcentrum en de AWN kan wellicht een meerwaarde opleveren voor leden van de DPV en de werkgroep.

Het organiseren van archeologische veldverkenningen en het zoeken van artefacten op terreinen voor leden van de DPV

Hiervoor wordt samenwerking gezocht met de Werkgroep Amateurarcheologie. De leden van deze werkgroep hebben hier immers uitgebreide ervaring mee.

Het organiseren van excursies naar in gang zijnde opgravingen voor leden van de DPV.

Het bestuur wil zodra er een opgraving binnen de regio aan de gang is een excursie organiseren om leden kennis te laten nemen van de situatie en de vondsten in het terrein. Daartoe zullen deze excursies in het algemeen op zeer korte termijn georganiseerd worden, waarbij de communicatie plaats vindt per e-mail, nieuwsbrief en website.

Het bevorderen van de participatie van DPV-leden aan opgravingen als vrijwilliger.

Daartoe zal samenwerking gezocht worden met zusterverenigingen als de AWN, en opgravende instanties en bedrijven. Een belangrijke rol lijkt hier ook weggelegd voor de Werkgroep Amateurarcheologie.

9. De Spieker, het tijdschrift van de DPV

Onder de titel "De Spieker" geeft de DPV sinds 1979 vier keer per jaar (in maart, juni, september en december) een verenigingsblad uit. Het blad bevat verenigingsnieuws, waaronder aankondigingen en verslagen van lezingen en excursies, waarin veel achtergrondinformatie is verwerkt. Daarnaast zijn archeo-kunst over archeologie-gerelateerde

kunstwerken in de provincie Drenthe, archeonieuws met onder meer GIA-nieuws en informatie over tentoonstellingen en boeken vaste onderdelen van De Spieker. De rubriek "Van de leden" is geïntroduceerd waarin leden kort eigen waarnemingen en "weetjes" kunnen melden. Nieuw zijn de regelmatige bijdragen van het Drents Museum en het Rijksmuseum voor Oudheden over (Drentse) archeologische onderwerpen en voorwerpen. Het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis en de archeologen van de provincie Drenthe proberen regelmatig (beleidsmatig) nieuws te verzorgen. Er wordt naar gestreefd telkens ook één of twee korte artikelen en een interview met een (amateur-)archeoloog op te nemen en De Spieker af te sluiten met een column. Het bijzondere van De Spieker is dat het blad wordt samengesteld uit bijdragen van diverse leden die zich daartoe desgevraagd door de redactie graag bereid verklaren. Sinds 2013 verzorgt de redactie niet alleen de inhoud maar ook de opmaak van De Spieker op A4-formaat in full colour; de druk en de verzending van De Spieker regelt de redactie rechtstreeks met de drukker. Door de zelfwerkzaamheid van de redactie wordt een zo groot mogelijke kostenreductie bereikt. Voor de komende jaren zal de Spieker analoog blijven verschijnen. Op de website zal de digitale versie in PDF-vorm te lezen zijn. Tevens zijn oude nummers online terug te vinden als ook aanvullende en ondersteunende informatie bij de inhoud van de Spieker zoals literatuurlijsten, artikelen en weblinks.

10. Samenwerking met derden

De DPV vindt de samenwerking met in archeologie en historie geïnteresseerde instanties en personen van groot belang. Voorbeelden hiervan zijn het Drents Museum, het Hunebedcentrum te Borger, de provinciaal archeologen, het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis, de AWN-afdeling Noord-Nederland, de Terpenvereniging, de Drentse Historische vereniging, Argeologysk Wurkferbân, de N.J.B.G. etc. Deze samenwerking kan tot stand komen op gezamenlijke activiteiten zoals lezingen, themadagen, verenigingsmarkten etc. Voor de komende periode 2022-2026 zal dit beleid worden voortgezet en zal in samenwerking met actieve leden en beleidsinstanties zoals provinciale en gemeentelijke archeologen en opgravingsbedrijven getracht worden de leden over actuele ontwikkelingen in Drenthe en omgeving te informeren en hen bij deze ontwikkelingen te betrekken.

11. De Nieuwe Drentse Volksalmanak

De leden van de DPV ontvangen jaarlijks de Nieuwe Drentse Volksalmanak. De Almanak heeft een wetenschappelijk karakter en bestaat uit een historisch en een archeologisch deel. Het bijdragen aan het uitgeven van deze almanak is een doel van de DPV. Leden kunnen ook artikelen aanleveren aan de redactie.

12. Het Wetenschappelijk Fonds

De Stichting Wetenschappelijk Fonds van de Drents Prehistorische Vereniging is een zelfstandige stichting welke nauw aan de DPV gelieerd is. Het fonds heeft een ANBI-status. De DPV streeft ernaar jaarlijks een financiële bijdrage te leveren aan het fonds en bij eventuele meevallers het fonds daarvan te laten profiteren.

13. Financiën

De inkomsten van de vereniging bestaan uit contributie en giften. Het vermogen van de vereniging staat geheel ten dienste van de doelstelling. Het vermogen is bescheiden in relatie tot de jaarlijkse uitgaven en heeft als functie fluctuaties in de inkomsten en uitgaven op te vangen. Zowel de vereniging als de Stichting Wetenschappelijk Fonds heeft de status “culturele ANBI” waardoor giften onder voorwaarden aftrekbaar van de belasting zijn.

21 maart 2022